

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé v právní věci

žalobce

XX

bytem XX

zastoupena Mgr. Davidem Zahumenským, advokátem
se sídlem třída Kpt. Jaroše 1922/3, 602 00 Brno

proti

žalovanému

Ministerstvo spravedlnosti

se sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha

o žalobě na určení nezákonnosti zásahu,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje XX

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá, aby Městský soud v Praze (dále jen „**městský soud**“) určil, že projev ministryně spravedlnosti Marie Benešové pronesený dne 5. 5. 2020 v pořadu Interview ČT24 byl nezákonný. Žalobkyně navrhuje, aby za nezákonný zásah byla prohlášena zejména následující část projevu ministryně spravedlnosti:

„Zejména nesouhlasím s tím postupem Městského soudu Praha, tam bych třeba já být na místě toho soudce, tak se vyloučím, protože jestliže mám bratra politicky aktivního, včera vám tady obhajoval plamenně kroky proti vládě, tak to není zrovna vhodné a já bych na jeho místě se vyloučila. On se nevyloučil“

„Ano. Vyloučení z podjatosti. On tvrdí, že podjatý není, no tak to tak cítí, ale já bych to třeba udělala na jeho místě.“

A pak tam byly takové zvláštní situace, a to jako je taky takové zvláštní, že třeba ten podatel, který tu stížnost podal, tak v podstatě mu ten soud pomáhal tu stížnost vylepšit tak, aby byla úspěšná, což se normálně nedělá, to je proti judikatuře Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu. No a pak samozřejmě tam ještě byly další věci, protože nerozhodoval jediný senát Městského soudu, rozhodovaly i jiné senáty a ty dva ostatní senáty rozhodly přesně obráceně.“

„Paní redaktorko, o jaké škodě mluvíte? Stát žádnou škodu nezpůsobil. Tohleto je přírodní úkaz.“

„No to omezil, ale to musejí tu škodu prokázat, nemůže být nějaká virtuální. To není jednoduché tu škodu prokázat, protože jak říkám, ty virtuální škody, samozřejmě spousta advokátů se už třásla na to, si vydělat dobré palmáře, ale já jsem pesimistka, jestli by byli úspěšní, protože stát žádnou škodu nezpůsobil, to je prostě vis maior situace,“

„Přijal, ale ta opatření byla nutná, aby tady nedošlo k tomu, k čemu došlo v Itálii, to zas pozor, a chtěla bych vidět toho soudce, jak se s tím porovnává, s takovým návrhem, protože mohl by taky být v rozporu s dobrými mravy, že jo a škodu hradí ten, který ji způsobil. A říkám, stát to rozhodně není.“

„Tak, jsou pesimisté, kteří říkají, ano, brozí nám tady kvanta žalob. Já bych takový pesimista nebyla. Já si myslím, že to tak brozné nebude. Počítáme s tím i v případě posílení soudů, kdyby takové žaloby přišly, ale já to vyřeším jednoduše, protože máme něco přes 3 tisíce soudců, je to hodně na tuto malou zemi, podívejte se na Německo, klesá nám kriminalita, takže já bych ty soudce z toho trestního úseku přesunula na ten úsek, kde to bude potřeba, aby řešili tyto škody. Nové bych nenabírala.“

*„Na tom se neshodneme, protože ta přijatá opatření byla přiléhavá té situaci. Něco jiného by bylo, kdyby vám zabavili dům, nebo takhle, ale že nemůže podnikat, to prostě každý podnikatel s tím musí počítat, musí mít takzvanou vatu na přežití...“ (Dále jen „**napadený zásah**“ či „**napadený výrok**“.)*

2. Podle názoru žalobkyně došlo napadeným výrokem k nezákonnému zásahu do jejích práv, konkrétně zejm. do práva na přístup k nestrannému a nezávislému soudu, neboť napadený zásah měl být způsobilý negativně ovlivnit rozhodování soudců městského soudu o

žalobách proti opatřením vydávaným ministerstvem zdravotnictví v boji proti nemoci Covid-19, a to včetně řízení, které žalobkyně vedla u tohoto soudu.

II. Obsah žaloby, vyjádření žalovaného a procesní postup městského soudu

3. V žalobě ze dne 15. 6. 2020 žalobkyně uvádí, že podala několik žalob k Městskému soudu v Praze, zejména pak žalobu, kterou napadla zákonnost vyhlášení nouzového stavu, opatření ministerstva zdravotnictví, kterým byla zakázána osobní přítomnost žáků a studentů ve školách a opatření omezující svobodu pohybu a podnikání. Její žaloby byly zamítnuty či odmítnuty rozhodnutími Městského soudu v Praze XX, XX, a XX.
4. Žalobkyně je přesvědčena, že pokud ministryně spravedlnosti veřejně vyslovila, že se měl soudce Výborný vyloučit, a dále, pokud kritizovala jeho postup coby předsedy senátu 14 A a celého tohoto senátu v řízení vedeném pod sp. zn. 14 A 41/2020, dopustila se zásahu do výkonu justice a nezávislosti soudů. Tato nepodložená kritika soudce a rozhodování nestranného soudu byla způsobilá ovlivnit rozhodování městského soudu a jeho soudců, včetně dosud běžících řízení žalobkyně u Městského soudu v Praze (XX a XX), jakož i dalších řízení, která by žalobkyně ještě mohla zahájit. V obou zmíněných řízeních bylo ostatně hned v následujících dnech vydáno zamítavé, resp. odmítavé usnesení v neprospěch žalobkyně.
5. Žalobkyně má dále za to, že postup soudu, který poskytl žalobci XX v řízení vedeném pod sp. zn. 10 A 35/2020 poučení a možnost změnit žalobu, byl v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu i soudu Ústavního a že nebylo pravdivé tvrzení ministryně, že je s nimi v rozporu. Ministerstvo zdravotnictví ani vláda ČR navíc v řízení proti soudci ani proti dalším členům senátu nepodaly námitku podjatosti. Stejně tak tvrzení, že soudce (předseda senátu) JUDr. Výborný se měl vyloučit z toho důvodu, že jeho bratr je opoziční politik, neobstojí a je v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, Ústavního soudu i ESLP.
6. Žalobkyně tak první nezákonný zásah spatřuje v tom, že výše citované výroky ministryně (kritika postupu soudu a soudců) byly způsobilé ovlivnit negativně vůči žalobkyni (a ve prospěch státu a jeho orgánů) rozhodování Městského soudu v Praze a jeho soudců o opatřeních vydávaných ministerstvem zdravotnictví v souvislosti s rozšířením onemocnění Covid-19, a to včetně řízení, které žalobkyně vedla u tohoto soudu pod sp. zn. XX a sp. zn. XX.
7. Další výroky ministryně, které v rámci stejného rozhovoru a po osobním napadání předsedy a dalších soudců senátu 14 A Městského soudu v Praze velmi kategoricky zpochybňovaly odpovědnost státu za škodu, která byla způsobena v důsledku krizových opatření vlády, je rovněž nutno považovat za zasahování do nezávislosti soudů. Je tak ovlivňován výsledek řízení, která by žalobkyně jako podnikatelka postižená krizovými opatřeními vlády mohla zahájit.
8. V důsledku těchto výroků je žalobkyně odrazována od toho, aby se obrátila na soud, čímž ministryně využívá svoji pravomoc a prostor v médiích v rozporu se zákonem. Přitom jsou její výroky nepravdivé a v rozporu s textem krizového zákona. Navíc jsou tyto výroky

způsobilé ovlivnit (negativně vůči žalobkyni a ve prospěch České republiky jako subjektu, který by měl škodu prostřednictvím svých organizačních složek uhradit) rozhodování soudů, které budou o podobných nárocích rozhodovat.

9. Žalovaný na žalobu reagoval vyjádřením ze dne 17. 8. 2020 s tím, že ji navrhuje odmítnout, a to z níže uvedených důvodů.
10. Prvně žalovaný namítá, že žalobkyně vůbec neměla aktivní legitimaci k podání předmětné žaloby. Žalovaný uvádí, že podmínkou aktivní legitimace žalobce v případě žaloby proti nezákonnému zásahu je požadavek, aby žalobce tvrdil, že byl na svých právech zkrácen, a rovněž, že se tak stalo v důsledku nezákonného zásahu správního orgánu. Není-li žalobce aktivně legitimován, soud žalobu odmítne podle § 46 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Tvzení přímého zkrácení na právech žaloba neobsahuje, když žalobkyně pouze opakovaně uvádí, že dané výroky byly způsobilé ovlivnit rozhodování Městského soudu v Praze ve věcech včetně řízení, která sama před tímž soudem vedla. Žalobkyně tedy netvrdí, že by k nezákonnému zásahu do jejích práv skutečně došlo, pouze předkládá vágní hypotézu možného ovlivnění podloženou pouze blízkou časovou souvislostí mezi předmětnými výroky a vydáním zamítavého, resp. odmítavého usnesení Městským soudem v Praze v jejích řízeních. Žalovaný je proto přesvědčen, že taková tvrzení žalobkyně nelze považovat za skutkově podložené tvrzení, že zásah správního orgánu se negativně projevil v právní sféře žalobce. Tím spíše nemůže za naplnění podmínek aktivní legitimace být považována žalobkyní předložená presumpce negativního dopadu předmětných výroků na potenciální řízení, která by mohla zahájit v budoucnu. Žalobu proti nezákonnému zásahu není možné uplatnit ve věci aktuálně neexistujícího zásahu, tj. pouhé hrozby budoucího zasažení do práv
11. Žalovaný dále tvrdí, že žalobu je možné odmítnout rovněž z důvodu dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť tvrzený zásah není vůbec zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s., a tedy chybí podmínka řízení spočívající v přípustitelném tvrzení nezákonného zásahu. Žalovaný má za to, že v posuzovaném případě vůbec nemohlo jít o zásah ve smyslu § 82 s. ř. s., neboť předmětné výroky jsou toliko vyjádřením právního názoru politika, nikoliv autoritativním rozhodnutím či zásahem vedoucího ústředního správního úřadu v rámci výkonu veřejné moci. Nejednalo se tak vůbec o správní postup, natož pak o správní postup přičitatelný žalovanému správnímu úřadu.
12. Ze stejného důvodu žalovaný rovněž dovozuje absenci své pasivní legitimace. Pokud má žalobkyně za to, že jí jednáním ministryně spravedlnosti vznikla újma (byť v žalobě není žádná konkrétní újma specifikována), mohla se dle žalovaného bránit prostřednictvím procesních instrumentů práva civilního.
13. Na vyjádření žalovaného žalobkyně reagovala podáním ze dne 7. 9. 2020, v němž uvedla, že pokud v žalobě rozvádí skutečnost, že soudy rozhodovaly o jejích návrzích negativně, je z toho logicky seznatelné, že byla dotčena na svých právech. Dále s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu uvádí, že za zásah je nutné považovat i konání správního orgánu, které není přímo zaměřené na jednotlivce, nicméně se projeví v jeho právní sféře. Žalobkyně rovněž navrhla výslech soudců senátů 5 A a 10 A městského soudu, aby se vyjádřili, zdali byli výroky ministryně ovlivněni.

14. Žalobkyně dále městskému soudu adresovala podání ze dne 8. 9. 2020, v němž na podporu svých tvrzení cituje různé články publikované v mediálním prostředí a dokumenty z jí odkazovaných soudních řízení, které rovněž přiložila jako přílohy.
15. Žalobkyně dále podáním ze dne 28. 9. 2020 doplnila svá tvrzení k návrhu na výslech soudců senátu 10 A a dále navrhla výslechy soudců senátů 3 A, 18 A, 11 A a 15 A, v jejichž rozhodování se měl projevit napadený zásah. K tomuto podání rovněž žalobkyně doložila obsáhlé přílohy v podobě obsahu odkazovaných spisů.
16. Žalobkyně dále podáním ze dne 29. 9. 2020 doplnila své návrhy a tvrzení o rozhodnutí zdejšího soudu v jí odkazovaných věcech.
17. Ve věci bylo nařízeno ústní jednání na 16. 10. 2020, na němž před samotným projednáním věci byl zástupcem žalobkyně vznesen návrh na vyloučení všech členů senátu 8 A spojený s návrhem odnětí věci městskému soudu. Návrh byl předložen k posouzení Nejvyššímu správnímu soudu, dle příslušných ustanovení s. ř. s. Ten ve věci rozhodl usnesením ze dne 17. 12. 2020, č. j. Nao 177/2020-249, tak, že soudci zdejšího senátu nejsou vyloučeni z projednávání a věc se nepřikazuje jinému soudu.
18. V mezidobí žalobkyně učinila další doplnění žaloby, a to podáním ze dne 10. 11. 2020. V něm rozvádí svou argumentaci v návaznosti na „nedávno vydané“ rozhodnutí městského soudu, č. j. 10 A 191/2019-76.
19. Podáním ze dne 26. 3. 2021 pak žalobkyně navrhla výslech soudců senátu 8 A. Dne 31. 3. 2021 pak bylo nařízeno druhé ústní jednání ve věci.

III. Posouzení věci soudem

20. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené jednání ministryně spravedlnosti, v němž žalobkyně spatřovala nezákonný zásah do svých práv, a dospěl k závěru žaloba nebyla podána důvodně.
21. Soud se především vypořádal s otázkou pasivní legitimace Ministerstva spravedlnosti, které žalobkyně ve své žalobě označila jako žalovaného.
22. Ministerstvo spravedlnosti ve svém vyjádření k žalobě tuto svou pasivní legitimaci zpochybnilo s tím, že se nejednalo o výkon veřejné moci ústředním správním orgánem, ale toliko o osobní vyjádření hodnotícího postoje politicky činné osoby.
23. Městský soud tento názor žalovaného neakceptoval s tím, že Mgr. Marie Benešová pronesla předmětná vyjádření v rámci rozhovoru, který dne 5. 5. 2020 poskytla České televizi právě jako ministryně spravedlnosti, nikoliv tedy jen jako soukromá osoba (byť aktuálně politicky činná).
24. Kromě toho její vyjádření se v první části týkalo sporu, rozhodnutého Městským soudem v Praze, v němž žalovaným bylo Ministerstvo zdravotnictví, tedy ústřední orgán státní správy, a ve druhé části se zabývalo možnou úspěšností potenciálních žalob vůči České republice na náhradu škody vzniklé v důsledku opatření proti nemoci Covid-19. Obě

diskutované záležitosti se týkaly výkonu veřejné moci ze strany ústředních orgánů České republiky, takže podle názoru soudu se Mgr. Marie Benešová nepochybně vyjadřovala právě k výkonu veřejné moci, tedy k tomu, na čem se z titulu svého postavení sama podílí. Nejednalo se tedy o záležitosti soukromoprávní povahy, v nichž by figurovala jen jako subjekt soukromého práva. Za tohoto stavu věci jsou proto všechny její výroky, kvůli kterým byla podána žaloba, přičitatelné právě Ministerstvu spravedlnosti jako ústřednímu orgánu státní správy, v jehož čele Mgr. Marie Benešová stojí. Toto ministerstvo tedy bylo v této věci pasivně legitimováno.

25. Pokud jde o věc samotnou, městský soud vycházel z ustálené judikatury, která ohledně ochrany před nezákonným zásahem podle § 82 a násl. soudního řádu správního stanoví, že tato ochrana je důvodná tehdy, jsou-li kumulativně splněny následující podmínky:

Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením ("zásahem" správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno (5. podmínka), přičemž „zásah“ v širším smyslu nebo jeho důsledky musí trvat nebo musí hrozit opakování „zásahu“ (6. podmínka).

26. Bylo proto nezbytné zkoumat, zda takto vymezené podmínky jsou splněny nebo nikoliv.
27. Žalobkyně se v první řadě cítila zkrácena na svých právech prohlášením ministryně spravedlnosti o tom, že se měl soudce Výborný vyloučit, a dále její kritikou postupu tohoto soudce jako předsedy senátu 14 A a celého tohoto senátu v řízení vedeném pod sp. zn. 14 A 41/2020, neboť tím se ministryně spravedlnosti dopustila zásahu do výkonu justice a nezávislosti soudů. Tato nepodložená kritika soudce a rozhodování nestranného soudu byla podle názoru žalobkyně způsobilá ovlivnit rozhodování městského soudu a jeho soudců, včetně dosud běžících řízení žalobkyně u Městského soudu v Praze (sp. zn. XX a sp. zn. XX), jakož i dalších řízení, který by žalobkyně ještě mohla zahájit. V obou zmíněných řízeních bylo ostatně hned v následujících dnech vydáno zamítavé, resp. odmítavé usnesení v neprospěch žalobkyně.
28. Dále se žalobkyně cítila zkrácena na svých právech výroky ministryně spravedlnosti ohledně budoucího možného rozhodování soudů a soudců o potenciálních žalobách proti státu na náhradu škody způsobené opatřeními proti nemoci Covid-19, a ohledně možné změny v přidělení soudců k výkonu jednotlivých agend právě s ohledem na možný nárůst počtu takových žalob.
29. Městský soud především konstatuje, že ohledně obou těchto okruhů výroků ministryně spravedlnosti je splněna podmínka čtvrtá podle odst. 25, tedy že jde o zásah, pokyn nebo donucení ("zásahem" správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím. Není totiž sporu o tom, že ať již byly předmětné výroky ministryně spravedlnosti čímkoliv, jednalo se o rozhodnutí. Na druhou stranu má soud za to, že v obecné rovině lze si představit situaci, že by konkrétní výroky ministra vlády mohly ovlivnit konání některého orgánu veřejné moci, což by se projevilo v rozhodovací činnosti s negativními důsledky pro adresáty jeho rozhodnutí. Nelze tedy podle názoru soudu

uzavřít s konstatováním, že pouhá vyjádření člena vlády pro média nemohou mít dopad ve smyslu zásahu podle ust. § 82 a násl. soudního řádu správního. V aktuálním případě navíc

30. Ostatní podmínky však podle názoru městského soudu splněny nebyly.
31. Pokud jde o přímé dotčení práv žalobkyně, musel soud konstatovat, že k takovému zásahu nedošlo. Obecně lze konstatovat, že žalobkyně by mohla být dotčena na svých právech v případě, pokud by se představitel moci výkonné vyjadřoval k rozhodování soudu, resp. soudce, v dosud probíhající soudní věci, na níž by žalobkyně měla účast, se záměrem ovlivnit průběh tohoto rozhodování či rozhodnutí samotné. Žádný z výroků ministryně spravedlnosti se však netýkal osobně ani žalobkyně, ani žádné soudní věci, ve které by žalobkyně jakýmkoliv způsobem figurovala; navíc se předmětné výroky ministryně spravedlnosti týkaly jednak soudní věci u městského soudu již skončené, a jednak věci dosud neprobíhajících, neboť dosud nebyl podán žádný návrh, jež by zahájil řízení v nich.
32. Zcela zjevné je to ohledně těch výroků, které směřovaly vůči soudci Městského soudu v Praze Štěpánovi Výbornému, jmenovitě ohledně toho, že se nevyloučil z projednávání věci vedené pod sp. zn. 14 A 41/2020, resp. že při projednávání této věci umožnil žalobci upravit žalobu tak, aby byla úspěšná. Tyto výroky se práv žalobkyně nemohly nijak dotknout, jelikož směřovaly vůči jiné osobě, než je žalobkyně, a soudní věc sp. zn. 14 A 41/2020 nijak se žalobkyní nesouvisí, zejména se v ní nejednalo o žádná její práva či povinnosti; nadto šlo o věc již skončenou. Ze stejného důvodu tyto výroky tak rovněž nesplňují ani tu podmínku, že by byly zaměřeny přímo proti žalobkyni nebo že v jejich důsledku bylo proti ní přímo zasaženo.
33. Stejný závěr pak je nutno učinit i ohledně výroků ministryně spravedlnosti v záležitosti budoucích možných žalob proti státu na náhradu škody v souvislosti s opatřeními proti nemoci Covid-19, resp. v záležitosti změn v přidělení soudců. Jednak samotné tyto výroky nebyly nijak adresovány jmenovitě žalobkyni, a to ani přímo, ani nepřímo, a jednak je zřejmé, že soudy prozatím neprojednávají žádnou podobnou žalobu, tedy ani žádnou takovou žalobu podanou žalobkyní. Navíc o tom, zda takové žaloby či návrhy budou někdy v budoucnu někým podány a čeho konkrétně a podle jakých právních předpisů se jimi budou potenciální žalobci domáhat, a zda a jak to všechno bude souviset s právy žalobkyně, lze za aktuální situace pouze spekulovat. Též zde tedy nezbývá než konstatovat, že tyto výroky nebyly nijak zaměřeny přímo proti žalobkyni, ani v jejich důsledku nebylo proti ní přímo zasaženo, a žalobkyně jimi nijak nebyla zkrácena na svých právech – a to nejen přímo, ale ani nepřímo.
34. Na těchto závěrech nic nemění ani skutečnost, že v době předmětného rozhovoru ministryně spravedlnosti pro Českou televizi probíhala u Městského soudu v Praze pod sp. zn. XX a XX dvě řízení o žalobách, podaných žalobkyní. Ani v jedné z těchto věcí nebyl činný soudce Štěpán Výborný a naopak ti soudci, kteří v těchto věcech rozhodovali, nebyli nijak předmětem výroků ministryně spravedlnosti.
35. Dále se soud zabýval tvrzením žalobkyně, že se cítila zkrácena na svých právech tím, že soudci Městského soudu v Praze rozhodují v rozporu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, která se týká přezkumu opatření obecné povahy, jmenovitě v oblasti

územních plánů, a že takto rozhodují proto, že jsou pod tlakem způsobeným výroky ministryně spravedlnosti.

36. Tato argumentace podle názoru soudu nemůže obstát, neboť je založena na přirovnání zcela nepřiléhavém. Ačkoliv lze sice souhlasit s tím, že existuje bohatá judikatura správních soudů v oblasti územního plánování, v projednávané věci o tuto problematiku nejde. Judikatura týkající se přezkumu opatření, vydávaných orgány výkonné moci v souvislosti s epidemií nemoci Covid-19, se však neustále vyvíjí. Z veřejně přístupných zdrojů, jmenovitě z hromadných médií, je zřejmé, že od počátku této epidemie na jaře roku 2020 hledají soudy, včetně Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu, odpověď na otázku, jak nahlížet na právní povahu jednotlivých protiepidemických opatření, vydávaných Ministerstvem zdravotnictví, resp. vládou s odkazem na normy zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, nebo zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), případně ústavního zákona č. 110/1998 Sb. o bezpečnosti České republiky zákona, tedy zda opatření jednotlivých druhů jsou opatřeními obecné povahy, nebo jinými právními předpisy anebo zda jde o akty vládnutí a v jakém směru podléhají soudnímu přezkumu. Dosavadní judikaturu lze proto podle názoru soudu jen stěží označit za ustálenou, a tedy skutečnost, že městský soud v jednotlivých věcech rozhoduje nejednotně, není překvapivá.
37. Jako zcela spekulativní pak městský soud odmítl názor žalobkyně, že soudci Městského soudu v Praze v několika sporech, jež žalobkyně specifikovala v doplnění své žaloby ze dne 28. 9. 2019 a 29. 9. 2019, rozhodli v neprospěch žalobkyně, resp. i jiných žalobců, přičemž tak učinili pod tlakem vyvolaným předmětnými výroky ministryně spravedlnosti.
38. Lze dát žalobkyni za pravdu v tom, že ministryně spravedlnosti má podle zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vůči soudům, resp. soudcům určité výkonné a nařizovací pravomoci, resp. že podle zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů, ministryni spravedlnosti náleží pravomoc kárné navrhovatelky proti kterémukoliv soudci. Žádná z těchto zákonných pravomocí však neumožňuje ministryni spravedlnosti ani jakkoliv zasahovat do výkonu soudnictví, takže nemůže ani obecně soudům nařizovat, jak mají rozhodovat soudní věci určitého druhu, ani zasahovat do rozhodování soudce v konkrétní soudní věci. Rovněž tak nemá pravomoc postihovat soudce za způsob, jakým v konkrétní soudní věci rozhodl a nemůže tedy nijak zasahovat do nezávislosti soudu zaručené v článku 82 Ústavy České republiky. Toho si však podle názoru soudu je žalobkyně vzhledem ke svému právnímu vzdělání vědoma.
39. Pokud jde specificky o pravomoc kárného navrhovatele, městský soud akcentuje právě skutečnost, že se jedná o pravomoc toliko návrhovou, přičemž o kárném návrhu ministryně spravedlnosti rozhoduje moc soudní, neboť kárným soudem je podle zákon č. 7/2002 Sb. Nejvyšší správní soud.
40. Nadto nelze odhlédnout od toho, že rozhodnutí ministryně spravedlnosti podle výše citovaných zákonů podléhají soudnímu přezkumu, takže i kdyby některý ze svých mocenských nástrojů použila v rozporu s principem nezávislosti soudu, existuje možnost korekce takového jednání. Pokud tedy žalobkyně v úmyslu doložit svůj názor o

ovlivňování soudců ze strany ministryně spravedlnosti poukázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 10. 2020, č. j. 10 A 191/2019-76, má městský soud za to, že ten je dokladem opaku. Je sice pravda, že ministryně spravedlnosti uložila soudkyni Okresního soudu v Chomutově svým rozhodnutí ze dne 7. 10. 2019 výtku, avšak tu městský soud zrušil jako nepřipustnou právě s argumentem, že takto nelze soudce postihovat za rozhodnutí v trestní věci.

41. Městský soud proto konstatuje, že předmětné výroky nebyly vůbec způsobilé reálně vytvořit tlak na soudce, který by se mohl projevit ve způsobu jejich rozhodování.
42. Soud dále neshledal namítané výroky ministryně spravedlnosti nezákonnými, přičemž nezákonnost tvrzeného zásahu je jednou z nezbytných podmínek pro úspěšnost žaloby. Jak již soud vyložil výše, názor ministryně spravedlnosti v záležitosti vyloučení soudce Štěpána Výborného z rozhodování ve věci sp. zn. 14A 41/2020 pro možnou podjatost zazněl až poté, kdy městský soud v této věci pravomocně rozhodl. Toto vyjádření tedy již nijak nemohlo zasáhnout do průběhu rozhodování soudu a nemohl jej nijak, tedy ani nezákonně, ovlivnit.
43. Pokud pak jde o výroky ministryně spravedlnosti v záležitosti budoucích možných žalob proti státu na náhradu škody v souvislosti s opatřeními proti nemoci Covid-19, soud musí konstatovat, že obecně představitelům moci výkonné včetně členů vlády nelze legitimně upřít právo na vyjádření právního názoru, včetně těch týkajících se odpovědnosti státu za škodu způsobenou opatření i moci výkonné, resp. úspěšnosti žalob na náhradu takové škody. V projednávané věc soud znovu zdůrazňuje, že předmětné výroky ministryně spravedlnosti se týkaly možných budoucích sporů, které zatím vůbec neprobíhají a ani není jisto, zda, kdy a jak probíhat budou. Nezákonnost předmětného vyjádření je proto podle názoru soudu z povahy věci vyloučena.
44. Dále se soud zabýval návrhy žalobkyně na výslech soudců Městského soudu v Praze, jmenovitě soudců přidělených do senátů 3A, 5A, 10A, 11A, 15A, 17A a 18A, kteří měli podle názoru žalobkyně být při tomto rozhodování ovlivněni předmětnými výroky ministryně spravedlnosti. Soud dospěl k závěru o bezúčelnosti provedení těchto důkazů, maje za to, že důvody, které vedly soudce označených senátů k vydání jejich rozhodnutí jsou v nich dostatečně uvedeny – žalobkyně v tomto směru nevznesla žádnou výhradu – a že tvrzení žalobkyně o uvedeném ovlivnění soudců jsou pouhými spekulacemi. Jak je vyloženo výše, soudci Městský soud v Praze nejsou při svém rozhodování nijak podřízeni ministryni spravedlnosti a ta nemá žádný reálný instrument k ovlivnění jejich rozhodování.
45. Soud rovněž nemohl vyhovět návrhu žalobkyně na výslech soudců Městského soudu v Praze přidělených do senátu 8 A. Jak je zřejmé, právě tito soudci rozhodují o aktuální žalobě žalobkyně, a platné procesní předpisy neobsahují nástroj, jenž by umožňoval, aby soudci v senátu, který rozhoduje konkrétní soudní věc, vyslýchali sami sebe právě v této soudní věci.

IV. Závěr a náklady řízení

46. Městský soud v Praze tedy po přezkoumání věci dospěl k závěru, že žalobkyně neprokázala splnění podmínek pro konstatování, že v žalobě označené výroky ministryně spravedlnosti byly nezákonným zásahem. Jak bylo vyloženo shora, soud shledal splněnou pouze tu podmínku, že žalované jednání ministryně spravedlnosti nebylo rozhodnutím, a tedy by mohlo být zásahem, pokynem nebo donucením. Soud však konstatoval, že tyto výroky nebyly nijak zaměřeny proti žalobkyni ani v jejich důsledku nebylo proti ní přímo zasaženo, nijak nezkrátily žalobkyni na jejích právech a nebyly nezákonným jednáním. Žaloba tedy nebyla podána důvodně a soud ji proto podle ust. § 87 odst. 3 soudního řádu správního zamítl.
47. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně neměla v řízení úspěch a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 31. března 2021

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu